

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Usu & Abusu Doctrinæ Divi Thomæ Pro Xaveriana
Academia Collegii Sanctaefidensis in Novo Regno
Granatensi, &c**

Martinez de Ripalda, Juan

Leodii, 1704

Lectio VI. Impugnatur per singula solutio Goneti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84322)

minorem, ad cujus probationem nego antecedens. Ad probationem in contrarium distinguo majorem: componere non peccatum cum praequisitis ad agendum, non est aliud, quam facere, ut in eodem instanti, quo sunt illa praequisita, sit etiam non peccatum in eodem instanti formaliter, concedo majorem: in eodem instanti materialiter, nego majorem: & sub eadem distinctione minoris, nego consequentiam. Explicatur. Possit componere unum cum alio, non est solum posse facere, quod existat unum in eadem duratione materialiter sumpta, in qua existit aliud: sed insuper requiritur quod ea duratio utriusque extrinseci coexistentiam mensuret, aut mensurare possit: quamvis enim justus, v. g. in eodem instanti, in quo habet gratiam sanctificantem, possit prout peccare lethaliter; quia gratia sanctificans praecise sumpta, & ut non est associata dono confirmationis, non tollit potentiam ad peccandum: nihilominus idem Justus, qui potest peccare in illo instanti, non potest componere gratiam cum peccato lethali; quia licet possit ponere illud pro illo instanti, in quo gratia existit; non tamen prout in eo instanti existit gratia, & prout formaliter, & reduplicative ejus praesentiam mensurat; sed tantum prout praedictum instans habet, quod mensuraret peccatum, quod tunc haberet. Idem cum proportione dicendum est de promotione ad actum amoris, quae est in eodem instanti temporis, & durationis cum illo, eumque sola prioritate naturae, & causalitatis antecedit: licet enim voluntas in eodem instanti, in quo est ad actum amoris promotam, possit ponere dissensum, seu carentiam amoris, non tamen potest dissentire, seu non amare in sensu composito, quia non potest ponere talem dissensum, seu carentiam amoris in eodem instanti formaliter sumpto, & quatenus formaliter, & reduplicative mensurat promotionem, & amorem, qui actu à voluntate producit; sed in eodem instanti materialiter sumpto, & prout abstrahit ab eo, quod ille amor sit productus vel non.

LECTIO VI.

Impugnatur per singula solutio Gonetii.

Falsò negatur à Gonetio praeractae rationis antea edes

51. **Q**uia eò devenit hujus controversiae status, ut Schola contraria huic Magistro maxime fidat, & ad quodlibet nostrorum jaculum clypeum Magistri Gonetii statim objiciat,

oportet singula ejusdem solutionis decurrere. Dicit primò, antecedens primi argumenti, ut jacet, non esse verum; sed falsum: quia etiam agere agentis necessarii est componere actionem suam cum praequisitis ad agendum: sed neque in hoc, quamvis tam parvi momenti sit, legitime discurrit. Quia quamvis equus essentia sua sit sensitivus, non idè sequitur, quod non sit absolute de essentia hominis esse sensitivum. Ergo licet agere agentis necessarii sit componere actionem cum requisitis ad agendum, non tollit, quod agere agentis liberi sit componere actionem cum praequisitis ad agendum: Est enim utrumque verum, si autem hoc ita est, quomodo antecedens, ut jacet, erit absolute falsum.

52. Dicit secundò, quod datò, & non concesso antecedenti, negat consequentiam. Quia ut agens liberum possit non agere, non requiritur, quod possit non componere positive actionem suam cum praequisitis ad agendum prioritate naturae: sed sufficit, quod possit illam non componere negative, quod etiam potest praestare, quando illa praequisita non sunt. Sed hoc dictum Lectione praecedenti est à nobis efficaciter impugnatum. Tum etiam quia nunquam datur voluntas proximè, & expedite potens ad non agendum, sive ad non componendum suam actionem. Ratio est. Quia ante promotionem solum est potens agere, & non agere incomplete, imperfectè, & remotè, cum quâ potentia implicat actualis actio: aliàs esset compossibilis operatio voluntatis cum voluntate positive non promotam; quod negant Contrarii. Jam verò positâ promotione in voluntate ad agendum; solum manet voluntas applicata, & proxima ad agere; non verò ad non agere; sive ad oppositum. Ergo nunquam salvatur potentia proxima, perfectè, & completa aequè ad agere, vel non agere. Tum quia voluntatem posse non agere, sive non componere actionem negative, scilicet quando illa praequisita non sunt, ut ipse ait, idest, quando non est physica promotio; nihil est aliud, quam voluntatem posse non agere, ut est imperfecta & non completa ad agendum: quia Schola contraria docet, voluntatem per physicam Dei praedeterminationem perfici, & compleri ad operandum. Atqui per hoc solum salvatur incompleta, & imperfecta libertas ad agere, & non agere. Ergo in hac sententia nunquam componitur liberum arbitrium perfectum ad agendum, vel non agendum. Vide alia supra exarata.

53. Dicit tertio distinguendo majorem; agens liberum componere suam actionem cum praequisitis ad agendum, est facere, ut pro eodem instanti temporis simul sint in libero arbitrio praequisita ad actionem, & ipsa actio formaliter, concedo: in eodem instanti

Deinde probò esse caci et non sufficere ut agens liberum possit non agere, quod potest non componere actionem negative cum praequisitis ad agendum.

Distinguit Gonetius ut nostrorum icu declinet, agens liberum suam actionem

cõponere instanti temporis materialiter, nego: Ita ille. Et ad ultimam rationem de obligatione non peccandi in instanti, quo peccat homo, eadẽ solutione occurrit dicens: Ad probationem in contrarium distinguo majorem: Componerẽ non peccatum cum prærequisitis ad agendum, non est aliud, quàm facere, ut in eodem instanti, in quo sunt illa prærequisita, sit etiam non peccatum, in eodem instanti formaliter, concedo: in eodem instanti materialiter, nego majorem. Et hoc explicat ut supra vidimus.

Duplici interrogatone enucleamus Gonet di-
stinctione
54. Verum in utraq; hãc solutione aliud non egit Gonetus, quàm novis verborum involucris suã Scholã doctrinam ob-
Goneti di-
stinctione
curare. Illius igitur Magistri captemus laterbras, ut in disputatione clarè & amicè procedamus. Rogo igitur primò. Quid est facere, ut prærequisita ad agendum, & ipsa actio sint in eodem instanti formaliter? Quid est posse componere unum cum alio in eodem instanti formaliter? Respondet nobis Gonet, nihil aliud esse, quàm quod illa duratio utriusque extrinseci coexistentiam mensuret aut mensurare possit. Benè. Ergo facere, ut prærequisita ad agendum, & ista actio sint in eodem instanti formaliter, aliud non est post tot verborum circumloquia, quàm facere, ut prædeterminatio, quæ est prærequisitum ad agendum, & ipsa actio coexistant simul eidem instanti, sive quod in eodem instanti detur coexistentia simultanea prædeterminationis, & actionis. Ergo posse cõponere unum cum alio in eodem instanti formaliter, aliud non est, quàm posse facere, ut unum, & aliud simul coexistant in eodem instanti. Rogo secundò. Quid est, voluntatem præmotam, ad actum amoris posse componere dissensum, seu carentiam amoris in eodem instanti materialiter sumpto? Respondet Gonetus, nihil aliud esse, quàm quod voluntas possit dissensum in eodem instanti, prout abstrahit ab eo, quod ille amor sit productus, & consequenter prout abstrahit ab eo, quod in eodem instanti sit physica præmotio: quia æquè implicat coexistentia dissensûs, & physica præmotio-
nes. His ita.

Duplici robustissi-
mo ratio-
cinio illa
eversionis
solutione.
55. Subsumo primò. Ergo voluntas prædeterminata ad amandum non potest facere ut coexistat carentia amoris physica prædeterminationi in eodem instanti, in quo per illam prædeterminatur ad amandum. Concedit Gonetus, & tenentur ad id omnes Adversarii. Tunc sic. Ergo voluntas nunquam fuit proximè libera, nec habuit perfectum dominium ad ponendum carentiam amoris in instanti, in quo de facto amat, omisso amore, quo amat. Probo hanc consequentiam. In instanti antecedenti ante existentiam physica prædeterminationis voluntas non erat libera proximè, nec erat potentia completa, & perfecta ad amandum,

nec ad liberè non amandum, quia ut Adversarius docet, voluntas sine physica motione Dei se habet suspensivè, hoc est, solum habet indifferentiam suspensivam ad amandum, vel non amandum; hæc autem indifferentia suspensiva, certum est quod non sit potentia proxima, expedita, & completa; quando autem ponitur in actu physica motionis Dei, eam recipiendo; tunc illa potentia antecederet suspensiva redditur proximè, & perfectè libera. Atqui in instanti, in quo recipit physicam prædeterminationem ad amandum, eaq; ad talem actum prædeterminatur, non est proximè libera, & completa, nec gaudet perfecto dominio ad non amandum, sive ad ponendum dissensum, aut carentiam amoris in eo instanti, pro quo supponitur ad amorem prædeterminata. Ergo voluntas nec ante prædeterminationem Dei, nec post prædeterminationem Dei fuit proximè, & perfectè libera, nec habuit completum, & perfectum dominium ad ponendum dissensum, seu carentiam amoris in instanti; in quo est prædeterminata ad amorem. Ergo de primo ad ultimum voluntas nunquam fuit proximè libera, nec habuit perfectum dominium ad ponendum dissensum sive carentiam amoris in instanti, in quo de facto amat, evitando amorem.

56. Subsumo secundò. Ergo nunquam fuit perfectè, & proximè libera ad ponendum non peccatum in instanti, quo peccat, evitando peccatum pro eo instanti. Ergo actio mala in nullo instanti est imputabilis voluntati proximè expedita, & completè libera. Probo consequentiam. Actio mala non est imputabilis, nec imputatur voluntati in instanti antecedenti ad prædeterminationem, quã prædeterminatur voluntas ad materiale, & entitativum actionis malæ: Tum quia in eo instanti, ut probaturum est, non est proximè, & expeditè libera nec ad benè nec ad malè operandum, Tum etiam quia in eo instanti non peccat, cum implicet actio peccati sine prædeterminatione ad materiale illius actionis, ut ipsi Adversarii fatentur. Atqui non est proximè, & completè libera ad ponendum carentiam actionis malæ: quia talis prædeterminatio solum complet & appropinquat potentiam ad materiale peccati; non verò ad evitandam actionem malam. Ergo cum actio mala non sit proximè evitabilis in eo instanti, sequitur, quod actio mala nunquam est imputabilis voluntati proximè, & completè libera.

Ultra præ-
greditur
solutionis
impugnatio.

